Aangepast voorstel na meicirculaire 2014

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de structurele bezuinigingen van € 4,3 mln. in 2015, oplopend naar € 11,2 mln. in 2018 en de uitwerking van een 'algemene voorziening voor schoonmaakondersteuning' en het 'behoud van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststellingen van de tarieven', dit najaar opnieuw aan u voor te leggen bij de vaststelling van de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning 2015.
2. In te stemmen met het verder uitwerken van de zoekrichtingen bezuinigingen van € 5,3 mln. binnen de scope van het breed sociaal domein en daarvoor bij de perspectiefnota 2016 – 2019 met nader uitgewerkte voorstellen te komen.

Wijzigingen voorstel naar aanleiding van meicirculaire 2014

De uitkomsten van de Meicirculaire voor de decentralisaties in het sociaal domein leiden tot een structurele verbetering van het financieel meerjarenperspectief van € 0,6 mln. voor 2016 en € 0,7 mln. voor 2017 en 2018. Tevens is er voor 2015 € 0,5 mln. incidenteel onvoorzien beschikbaar voor knelpunten bij het realiseren van de bezuinigingsmaatregelen.

Ook bij de jeugdzorg hoeft minder worden te bespaard. In 2015 € 1,0 mln., in 2016 € 1,8 mln. en in 2017 en 2018 € 1,6 mln. Dit heeft geen effect voor het financieel meerjarenperspectief omdat in het rekenmodel van het RTA de beschikbare rijksbudgetten als uitgangspunt zijn genomen. Minder korting betekent dus meer budget voor de jeugdzorg.
De Meicirculaire bevatte geen informatie over het budget voor de Participatiewet. Deze wordt later in juni ontvangen. Dit voorstel wordt hier niet meer op aangepast. We verwerken dit bij de begroting 2015.

Bovenstaande wijzigingen zijn verwerkt in onderstaand aangepast voorstel en in de voorgestelde besluiten.

Financieel kader en bezuinigingen sociaal domein

De financiën voor de uitvoeringsprogramma's worden in samenhang uitgewerkt in één financieel kader sociaal domein. De financiële paragraaf in deze nota is een nadere uitwerking van de presentatie in de raad van 22 april jl. en de daarin geschetste financiële koers.

- Doel is: uiterlijk in 2017 structurele dekking tekorten (neutrale verwerking tekorten)
- In 2015 en 2016 incidentele dekking van de jaartekorten.
- Op korte termijn inzicht in de besparingsmogelijkheden.
- Besluitvorming omtrent beleid en besparingen.

Deze nota bevat besluitvormend de aanpak en maatregelen om te komen tot een financieel sluitende uitvoering van de drie decentralisaties.

Bij het schrijven van deze nota zijn de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 nog niet vastgesteld door de 1e kamer .

Voor het financieel kader sociaal domein gaan wij uit van een tekort op de uitvoering van de taken binnen de decentralisatiedossiers van € 9 mln. in 2015, oplopend naar € 16,2 mln. in

Datum 19 juni 2014
Ons kenmerk SZ1405-0008

2018 bij ongewijzigd beleid. Met maatregelen voor structurele bezuinigingen verwachten wij het tekort in 2018 met € 11,2 mln. te kunnen verkleinen.

Tabel 1: Totaal kortingen sociaal domein drie decentralisaties 2015 - 2018 [1]

Bedragen cumulatief x 1 mln.	2015	2016	2017	2018
Hulp in het huishouden WMO 2015	- 2,5	-3,4	-3,4	-3,4
Participatiewet	-1,3	-2,3	-3,3	-4,3
Bestaand tekort uitvoering WSW	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Jeugdwet	- 1,0	-2,2	- 3,4	-3,4
Begeleiding, cliëntondersteuning WMO 2015	-2,5	-2,7	-3,4	-3,4
Totaal kortingen bij ongewijzigd beleid	**- 9,0**	**- 12,3**	**- 15,2**	**-16,2**

Tabel 2: In deze nota zijn de volgende structurele bezuinigingen opgenomen:

Bedragen cumulatief x 1 mln.	2015	2016	2017	2018
Regionaal transitiearrangement jeugdzorg	1,0	2,2	3,4	3,4
Nieuwe zorgarrangementen sociale wijkteams	1,7	3,2	4,2	5,2
Dagbesteding	0,6	0,6	0,6	0,6
Participatie en re-integratie	1,0	2,0	2,0	2,0
Totaal structurele bezuinigingen	**4,3**	**8,0**	**10,2**	**11,2**

Toelichting op de structurele bezuinigingen sociaal domein

Regionaal Transitie arrangement Jeugdzorg (RTA)

Voor het aandeel van de structurele bezuinigingen voor de jeugdzorg hebben wij ons gebaseerd op de uitgangspunten van het definitieve RTA. In het RTA is voor de aanwending van de bij gemeenten beschikbaar komende budgetten een rekenmodel opgenomen. Basis van het rekenmodel is de rijksuitkering 2015 die gemeenten ontvangen. De kortingen op het rijksbudget van € 1 mln. in 2015 oplopend naar € 3,4 mln. in 2018 zijn daar in verwerkt en worden structureel gerealiseerd. De structurele bezuinigingen zijn daarmee gelijk aan de korting bij ongewijzigd beleid.

Nieuwe zorgarrangementen sociale wijkteams en dagbesteding

Voor de nieuwe zorgarrangementen sociale wijkteams is het KPMG Plexus rapport ‘Een eerste vertrouwenwekkende stap’ het uitwerkingskader. Voor het realiseren van de structurele bezuinigingen richten we ons in 2015 vooral op maatregelen in de bedrijfsvoering. Dit zijn maatregelen zoals het verhogen van het aantal productieve uren bij zorgaanbieders, het verhogen van het aantal cliëntgebonden uren, verlaging van overheadkosten en beperken van bureaucratie.

[1] Het financieel kader sluit aan bij de presentatie in de raad van 22 april jl. en het in het coalitieakkoord gepresenteerde geactualiseerde meerjarenraming 2015-2018 maar met een € 1,0 mln. lager tekort in 2015.

Datum 19 juni 2014
Ons kenmerk SZ1405-0008

Deze maatregelen waren al onderdeel van de businesscase van KPMG maar zijn in de eerste presentatie van het rapport maar in beperkte mate uitgewerkt. In het kader van de uitvoeringsprogramma's sociaal domein hebben wij onderzocht welke van deze maatregelen wij in 2015 al structureel kunnen inzetten en wat de doorwerking hiervan is in de jaren daarna. Door het verder uitwerken van de maatregelen ontstaat er een evenwichtiger afweging van het totaal aan beïnvloedingsmogelijkheden die liggen opgesloten in de businesscase van het KPMG-rapport.

De besparingen door maatregelen in de bedrijfsvoering willen wij realiseren door bij het contracteren van de ondersteuning voor 2015 op prijs te sturen. Een bedrag van € 1,8 mln. komt overeen met een gemiddelde prijsverlaging/ productiviteitsstijging voor zorgaanbieders in natura en PGB's van 10%. *In 2015 is nog wel € 0,5 mln. incidenteel beschikbaar voor knelpunten bij het realiseren van deze bezuinigingsmaatregelen.* In de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning 2015, die in het najaar aan uw Raad zal worden aangeboden, zullen nadere regels zijn opgenomen voor het behoud van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststellingen van de tarieven voor ondersteuningsdiensten.

Innovatiestimulering zal onderdeel uit maken van deze aanpak op maatregelen in de bedrijfsvoering. Om te voorkomen dat mensen aangewezen zijn op – de veelal duurdere - maatwerkvoorzieningen, kunnen gemeenten investeren in een breed aanbod van algemene voorzieningen en investeren in innovatieve en doelmatige arrangementen. De financiële ruimte hiervoor zal worden gevonden binnen de budgetten. De verwachte besparing bedraagt € 0,5 mln.

Wij gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van het inrichten van een algemene voorziening voor schoonmaakondersteuning . Het verlagen van het aantal uren ondersteuning kan samengaan met inrichten van de eerste uren hulp in het huishouden als algemene voorzieningen in combinatie met een kostendekkende eigen bijdrage. Dit leidt niet alleen tot hogere ontvangsten, maar stimuleert cliënten om in bewustwording bij de vraag om ondersteuning. De verwachte besparing bedraagt € 1,0 mln. in 2015 oplopend naar € 3,5 mln. in 2018. Om voor de minima stapelingseffecten te voorkomen is er nog het budget dat overkomt als gevolg van het afschaffen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken van € 1,5 mln. Dit zal in het najaar worden uitgewerkt in de in de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning 2015.

<u>Participatie en re-integratie</u>
Voor het realiseren van de structurele bezuinigingen is de beweging om vooral trajecten in te zetten met grootste effect op het gebied van economische zelfredzaamheid. Eventueel kan, aan de hand van positieve businesscases incidenteel de budgettaire ruimte hiervoor nog worden verruimd vanuit het inkomensdeel WWB. Tevens gaan wij in overleg met maatschappelijke partners in de stad over hun bijdrage in het laten participeren van cliënten die zich op de onderste treden van de participatieladder bevinden binnen de bestaande subsidie-afspraken. Wij verwachten een besparing van totaal € 1,0 mln. in 2015.

De loonkomsten voor het voortzetten van de Wsw-dienstverbanden liggen vast, maar de uitvoeringskosten van de Wezo NV zijn beïnvloedbaar. Ook van de Wezo NV verwachten wij een substantiële bijdrage in de bezuinigingen bijvoorbeeld door het op een efficiënte wijze combineren van de re-integratie inspanningen van de afdeling Werk, re-integratie en participatie van de gemeente en Wezo NV. De wijze waarop het eigenaarschap van de Wezo NV zal worden belegd na het opheffen van de GR Wezo, maakt hier ook deel van uit. Wij verwachten een besparing van € 1,0 mln. in 2016.

Zoekrichtingen bezuinigingen binnen de scope van het breed sociaal domein

Voor het realiseren van de bezuinigingen in het sociaal domein voor de periode 2016 tot en met 2018 willen wij verder verkennen wat de mogelijkheden zijn om de andere manier van werken te vertalen in een bezuinigingen op de organisatie. Wij richten ons daarbij op het totaal aan middelen in het sociaal domein.

Tabel 3: Opgave zoekgebied sociaal domein[2]

Bedragen cumulatief X 1 mln.	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Totaal aan middelen sociaal domein	146	143	141	140
Zoekgebied Sociaal Domein		2,4	5,3	5,3

Een van de zoekrichtingen zijn de in het KPMG rapport genoemde effecten van ‘ontdubbelen’, ‘minder zorgconsumptie’ en ‘eigen kracht’. Het gaat daarbij om eigen verantwoordelijkheid en het sociale netwerk boven professionele hulp. De uitkomst van de doorrekening is dat een belangrijk deel van de bezuinigingen kan worden opgevangen door een daling van het aantal ondersteuningsuren als gevolg van deze effecten. Het werken vanuit een sociaal wijkteam maakt het mogelijk deze maatschappelijke effecten te realiseren.

De keuze om uitvoerende functies als een eerste schil om het wijkteam heen te organiseren betekent wel dat de businesscase van KPMG hierop moet worden gecorrigeerd. De mogelijkheden ten aanzien van het ‘ontdubbelen’ van ondersteuningsuren worden enigszins beperkt. Voor de overige effecten ‘minder zorgconsumptie’ en ‘eigen kracht’ zien wij, door een generalistische aanpak, nog voldoende mogelijkheden.

De beweging om bij hulp in het huishouden bij het keukentafelgesprek meer een beroep te doen op de eigen kracht en het sociaal netwerk van de cliënten is al ingezet. Dit zetten we door. Hiervan verwachten we in de tweede helft van 2014 de eerste zichtbare financiële resultaten.

[2] Het zoekgebied is in deze beperkt tot de nieuwe taken die zullen worden gefinancierd uit het sociaal deelfonds en de bestaande decentralisatie-uitkeringen in het sociaal domein. De bestaande taken in het sociaal domein die uit de algemene uitkering worden gefinancierd, blijven hier vooralsnog buiten om een samenloop van bezuinigingen met de bundel “Bouwstenen boor Bezuinigen” te voorkomen.

Datum 19 juni 2014
Ons kenmerk SZ1405-0008

De financiële buffer voor het sociaal domein

Voor het opvangen van ongewenste maatschappelijk effecten blijft een structurele financiële buffer beschikbaar oplopend van € 2,5 mln. in 2015 naar van € 5,0 mln. Deze buffer heeft als doel om ongewenste maatschappelijk effecten, die het gevolg zijn van de decentralisaties van rijkstaken, op te vangen. Over de inzet van de buffer wordt besloten als duidelijk is wat de maatschappelijke effecten zijn van de invoering van deze taken. De buffer is niet bedoeld voor innovatie.